
Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Namens	: Dagelijks Bestuur
Vergadering	: 14 december 2023
Agendapunt	: 7.0, ter besluitvorming
Onderwerp	: Consequenties geamendeerd AB-besluit 12 oktober stoppen inzet verenigingen bij de papierinzameling

Voorstel

- 1) De meerkosten in 2024 ten gevolge van het verhogen van de afbouwregeling in het eerste jaar van 75% naar 90%, te dekken uit de voorziening afvalstoffenheffing en dit te verwerken in de 1^e begrotingswijziging 2024.
- 2) Voor de gemeenten die dat willen, zo snel mogelijk de uitvoering van alternatieve Avri-taken op te pakken.

Samenvatting

Op 12 oktober 2023 is het besluit genomen om te stoppen met de inzet van verenigingen bij de papierinzameling. De consequenties van de wijzigingen van het aangenomen amendement worden in dit voorstel nader toegelicht.

Aanleiding

Op de AB-vergadering van 12 oktober 2023 is het besluit genomen om te stoppen met de inzet van verenigingen, kerkgenootschappen en maatschappelijke organisaties (hierna: verenigingen) bij de papierinzameling. Met de instemming op één van de ingediende amendementen is besloten tot een wijziging van de hoogte van de compensatievergoeding voor de verenigingen in het eerste jaar. In dit voorstel worden de vervolgstappen voor het oppakken van de Avri-alternatieven nader toegelicht.

Beoogd effect

De financiële consequenties van het geamendeerde besluit inzichtelijk maken en vastleggen. Inzicht bieden in het vervolgtraject en keuzes hierin.

Argumenten

- 1. De hogere meerkosten in 2024 ten gevolge van een verhoging van de afbouwregeling in het eerste jaar van 75% naar 90%, te dekken uit de voorziening afvalstoffenheffing en dit te verwerken in de 1^e begrotingswijziging 2024.**

1.1 *Het voorkomt een (tijdelijke) extra stijging van de afvalstoffenheffing*

Verenigingen behouden met deze verhoging naar 90% meer financiële zekerheid in het eerste jaar voor het wegvallen van de papierinkomsten. In het eerste jaar van afbouwen ligt de volgende twee jaren blijven de percentages zoals besloten in het AB-voorstel van 12 oktober 2023. De verhoging naar 90% betekent dat in het eerste afbouwjaar (2024) € 109.500 extra nodig is. In het AB-voorstel van 12 oktober 2023 was opgenomen de meerkosten te dekken uit de voorziening afvalstoffenheffing. Dat uitgangspunt wordt ook gevolgd voor deze meerkosten en is verwerkt in de 1^e begrotingswijziging 2024.

- 2. Voor de gemeenten die dat willen, zo snel mogelijk de uitvoering van alternatieve Avri-taken op te pakken.**

2.1 *Gemeentelijke keuzes maken*

Gemeenten dienen allereerst te bepalen of en hoe zij willen omgaan met het bieden van alternatieve werkzaamheden aan verenigingen, kerken en maatschappelijke instellingen (hierna: verenigingen). De keuzes die hierbij mogelijk zijn:

- Geen gemeentelijke inspanningen om alternatieve taken aan te bieden. De vergoedingen aan de verenigingen worden afgebouwd volgens de afgesproken compensatieregeling.
- De huidige papierinzamelende verenigingen krijgen de kans om alternatieve werkzaamheden uit te voeren en ontvangen hiervoor een vergoeding.
- Alle verenigingen uit een gemeente wordt de kans geboden om extra inkomsten te genereren uit alternatieve taken.

Afhankelijk van de te maken keuzes kan Avri aan de slag met potentiële geïnteresseerde verenigingen.

2.2 In 2024 Avri-alternatieven inrichten

In bijgevoegd memo worden de twee Avri alternatieven: de BEST-tas en de adoptie van ondergrondse containers nader uitgewerkt. Nadat elke gemeente haar eigen beleidskeuzes heeft gemaakt, kunnen we rond de tafel met de verenigingen om de inzameling van de BEST-tas en/of de werkzaamheden rond de adoptie van containers vorm te geven.

2.3 Ervaringen 2024 evalueren en gebruiken voor business-cases 2025.

In 2024 wordt in de deelnemende gemeenten inzichtelijk hoe de inzameling van de BEST-tas kan worden ingericht. In 2024 wordt gestart met een uitvoeringswijze die ook in andere regio's in Nederland al is beproefd. Na evaluatie kan blijken dat er aanpassingen gewenst zijn in de gekozen systematiek:

- Welke inzamel frequentie is wenselijk en operationeel werkbaar voor de verenigingen;
- Welke materiaalstromen kunnen worden ingezameld; naast de BEST fracties: boeken, elektronica, speelgoed en textiel mogelijk nog uit te breiden met andere materiaalstromen, bijvoorbeeld harde kunststoffen die niet in de PDB-fractie horen, batterijen?
- Hoe kan de kwaliteit het best bewaakt worden;
- Naast een systeem van halen aan huis eventueel aan te vullen met brengpunten bij de vereniging;
- Welk tijdsbeslag vraagt inzameling en welke vergoeding per route is daarvoor redelijk.

Ook ten aanzien van de werkzaamheden voor het adopteren van containers kunnen de ervaringen in het eerste jaar gebruikt worden om de uitvoering en wijze van vergoeden in 2025 te verbeteren.

2.4 Individuele keuze gemeenten voor invulling Avri-alternatieven in 2025

Eind 2024 kan elke gemeente op basis van een uitgewerkte kosten-batenanalyse bepalen of de alternatieve taken vanaf 2025 in het pluspakket worden opgenomen en welke vergoeding voor de inzet van verenigingen hierbij redelijk wordt gevonden.

Kanttekeningen

Elke gemeente bepaalt zelf of en in welke omvang er een aanvullende vergoeding in 2024 beschikbaar wordt gesteld voor de verenigingen om alternatieve werkzaamheden uit te voeren.

Ook de keuze of de alternatieven aan alle verenigingen of uitsluitend aan de papierinzamelende verenigingen ter beschikking wordt gesteld, is aan de gemeente.

De financiële consequenties van deze keuzes dienen tijdig in de begroting 2024 te worden gerealiseerd en zullen van invloed zijn op de interesse van verenigingen om zich nu en in de toekomst te gaan inspannen op alternatieven.

Indien bijvoorbeeld aan alle verenigingen in een gemeente de mogelijkheid wordt geboden om alternatieve werkzaamheden uit te voeren, is een groter budget nodig om een interessante vergoeding voor de inzet van 'nieuwe' verenigingen te realiseren. Bij gelijk blijvend aanvullend budget wordt de spoeling anders wel erg dun en zal de animo gering zijn. Een alternatieve keuze kan zijn om verenigingen (jaarlijks) te laten rouleren bij het uitvoeren van deze taken.

Over de verschillen in beloning tussen papierverenigingen die 90% van hun inkomsten ontvangen in 2024 en nieuwe verenigingen die dit niet hebben, dienen vooraf heldere keuzes te worden gemaakt.

Indien uitsluitend de huidige papierverenigingen de mogelijkheid wordt geboden om alternatieve werkzaamheden uit te voeren, is vooraf helderheid nodig over de aanvullende vergoeding die op de Avri-compensatievergoeding wordt geboden. In 2024 is een gemeentelijke aanvulling van 10% toereikend om op de huidige vergoeding uit te komen en kan deze daarmee gezien worden als een vergoeding voor het behouden van de inzet van vrijwilligers voor de komende jaren. In 2025 bedraagt de terugval voor verenigingen ten opzichte van de huidige vergoeding namelijk 50% en kan door de gemeente gekozen worden voor een hogere en waarschijnlijk interessantere vergoeding voor het verrichten van de alternatieve werkzaamheden in 2025. Om de belangstelling van de verenigingen voor taken in de toekomst te behouden dienen deze consequenties al in 2024 goed doorgenomen en gecommuniceerd te worden met alle partijen.

Draagvlak en advies

Overleg:

Indien gewenst gaan we zo snel mogelijk met de gemeenten en de verenigingen aan tafel om de alternatieven uit te werken en in te regelen.

Financiën

Het inzamelen van papier door Avri leidt na de afbouwperiode van drie jaar tot een verlaging van de afvalstoffenheffing van € 3 tot € 4 per huishouden per jaar t.b.v. programma basispakket.

De kosten voor de afbouwregeling komen ten laste van het basispakket. De eerste twee jaar worden de meerkosten gedekt uit de Voorziening afvalstoffenheffing.

De verhoging naar 90% betekent dat in het eerste afbouwjaar (2024) € 109.500 extra dient te worden gedekt. Deze aanpassing is verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2024.

Als we kijken naar de voorziening basispakket (excl. stortplaats) komt deze ultimo 2024 uit op € 2,849 mln. euro. De geactualiseerde risico's (excl. stortplaats) komen uit op € 2,615 mln. Dit betekent een restant weerstandsvermogen op het basispakket (excl. stortplaats) van € 0,234 mln. en een ratio 1,09.

De kosten voor het opzetten van de alternatieve werkzaamheden voor 2024 zijn beperkt. Avri maakt kosten in 2024 voor levering van emballage, inkoop BEST-tassen en transport, maar verwacht ook extra inkomsten (lagere kosten) op ingezamelde deelstromen. Bij de Bestuursrapportage 2024 komen we hier op terug.

Voor 2025 en verder zijn de kosten voor BEST-tas en adoptie containers afhankelijk van de gekozen invulling per gemeente. De kosten en baten worden op basis van de ervaringen 2024 per gemeente inzichtelijk gemaakt en kunnen worden verwerkt in de tarieventabel pluspakket 2025.

Juridische en/of organisatorische gevolgen

Besluitvorming

Geen wijzigingen of aanvullingen ten aanzien van besluit van 12 oktober 2023.

Uitvoering / Communicatie

De brief waarmee de Overeenkomst met de vereniging voor het inzamelen van papier officieel wordt beëindigd is op 10 november 2023 namens het Dagelijks Bestuur verstuurd.

De consequenties voor de inwoners wat betreft inzamelroutes en eventueel gewijzigde dagen worden duidelijk gemaakt in de (digitale) afvalkalender voor 2024.

Voorafgaande relevante besluitvorming

Dit voorstel is een uitwerking van het (geamendeerde) besluit van 12 oktober 2023 (agendapunt 7.3a) door het AB is genomen, aangevuld met de wijzigingen zoals besproken op de extra AB-vergadering van 2 november 2023.

Bijlagen

Memo Implementatieplan alternatieven BestTas en adoptie containers

Het AB besluit

De secretaris beschrijft in dit vlak de genomen besluiten.
